

ДІЛО

Виходить щоденно передполуднем

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10. П. пов.
Конто почт. шк. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Гол. Редактор приймає
від 11—12 год. передпол.
Рухомі не застосовують.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в криву 470 ал.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 3 дол., Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750
ал., Швейцарії 5 шв. фр.,
Чехословаччині 30 ч. к. Ру-
муні 150 лей, Болгарії 750
лв., Австрії 750 ал. Замов-
лення 1 дол.

**В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.**
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Чи Ви пам'ятаєте, „Народної Торговлі“
продають на свята дріжджа, муку, вина і
прочі споживчі товари.

За свої права.

Ще в справі „затвердження“ celibатних „реформ“.

Вістка про дефінітивне введення примусового celibату в двох уні-
тських дієцезіях Галичини мусить,
колиб вона вповні справдилася, най-
перше до решти відчужити тамо-
шніх вірних від своїх владик і на-
маркувати остаточно тих владик я-
ко служителей не своєї церкви і сво-
го народу, але Римові і Варшаві,
опісля мусить вона викликати огір-
чення й обурення на римську курію
за безправне зігнорування волі уні-
тських вірних, за порушення прав
унійної церкви і зломання умови
в нею, а в цілім світі мусить викли-
кати найбільше здивування з при-
воду такого середньовічного акту
в XX-ім ст. і глум з невільничої по-
кірності й податливості галицьких
„Рутенів“. Отже й адляк пали за
вірність галицьких унітів, духовен-
ства й народу за додержання вір-
ності Римові в найважчих часах (ро-
сійська окупація).

Згоджуючись вповні з статтею
о. П. П. в „Ділі“, хочу й і замітки
до неї редакції доповнити отсими
увагами.

І я є той гадки, що мусимо бере-
гтися розгоріння у нас внутрішньої
боротьби на церковнім підкладі.
Але без всякої контракти з нашої
сторони не можемо цієї несправності
лишити, бо це значило би, що ми
йї піддаємося і її яко факт довер-
шення приймаємо. На мою гадку
повинні би ті, що вислали були до
Риму меморіали проти введення це-
libату, тепер вислати (одні спіль-
ні) протест в такім дусі:

Розвішлася чутка, що св. отець
зігнурав наші представлення в
справі celibату і затвердив само-
вільні зарядження двох наших про-
винарних єпископів. Ми не хочемо
льому вірити, бо це був би акт
вопругості нечесний і поганій, від-
решення від тількиоказно признаних
зобов'язань і даних слів, акт вираз-
ного зломання умови. Проти тако-
го акту ми зголошуємо рішучий
протест і заповідаємо, що ми його
не признаємо і не приймаємо, а на-
слідки його складаємо на автора.

Такий протест треба вислати до
Ватикану через папського нунція і
також ще безпосередньо, а відпи-
си з відповідними додатками пере-
слати нашим владикам. Колиб до
якогогось часу Рим на те зовсім не
збирався, тоді слід оголосити той
протест як найширше в пресі як
приклад і вразок поведінки рим-
ської курсії. Крім того треба би на
день 6. жовтня, в 430-ту річницю
Берестейського синода, приготи-
вити провинціальний синод не тіль-
ки духовників, але і світських пред-

ставників народу, щоби зайняти і за-
значити відповідне становище в тій
справі.

Я щодо моєї особи, то зазначу,
що я не інтересований ближче в
цій справі, бо я і не поповни і
всякі полівські і також чисто цер-
ковні справи мені далекі. Але мене
обурює порушення наших прав на
яким-небудь полі, мене пече сором
нашої дотеперішньої і можливої
дальшої рабської податливості,
та притім я вважаю цю справу не
тільки церковного, але також на-
ціонального і соціального значіння.
Та я, підписуючи дотичний мемо-
ріал, не вірив в його успіх, як і
висказував це, а підписав його тіль-
ки тому, щоби евентуально не
було опісля нарікання, що не по-
користувався способом, котрий
— на думку декого — міг би був
довести до цілі.

Але при тім мушу з прикритістю
зазначити, що наша суспільність,
а особливо наше духовенство —
навіть в тій своїй власній справі!
— зовсім не дописало. Це є нині
такий піп, як той, що колись сво-
моу владіці Риллові мав сказати:
„Був Шептицький — не шепів,
був Шумлянський — не шумів, і
ти, Риле, не рий!“ Я певний, що
як би все духовенство на своїх
деканальних соборах зовсім
чемно і уклінно, але при тім ви-
разно і рішуче, сказало було сво-
му владіці своє слово та притім
ще нарід на віках, може я трохи
остріше, обізвався, то наші вла-
дики, хоч би такі уперті і бун-
дючі, як Хомишин і Кошилов-
ський, мусілиб були відступити від
своїх „реформ“.

Юл. Романчук.

Модні новини для пави на костю-
ми, плащі, мунеські сунни, шов-
ки, шифони поручат по низьких
цінах фірма

АНТІН УВЕРА

Львів, вул. Галицька 10.
Філії в Тернополі і Стрию.

Поширення Ради Ліги Націй.

Завдання спеціальної комісії.

У Женеві утворилась спеціальна
комісія, яка радить над справою
зміни організації Ради Ліги Націй.
До цієї комісії ввійдуть також пред-
ставники держав, які покищо не є
в Раді. Комісія вислала запрошен-
ня до Німеччини, Швейцарії, Поль-
щі та Китаю. Тільки китайський у-
ряд — найдавший від Женеві! —
відповів до цього часу, що його
агсупатиме китайський посол у Ри-
мі. Праця згаданої комісії йтиме по
зразку всіх підготовчих комісій у

Лізі Націй, себто сама комісія має
вирішити собі методу праці, голову,
то-що. Імовірно головуватиме пред-
ставник Японії граф Іші, який під-
дав ідею створення такої комісії.
Крім членів Ради Ліги Націй і по-
возапроханих держав у нарадах
братимуть участь лише різні юри-
дичні знавці. Комісія не має прий-
мати ніяких резолюцій. Вона при-
готує тільки справоздання, та ви-
сновки. Коли вона не дійде до од-
нозгідного погляду, тоді ця біль-
шість, що згодиться на одну дум-
ку приготує своє справоздання.
Тоді одно таке справоздання або
два пропозити Раді Ліги Націй.
Щойно Рада дійде до пересвідчен-
ня, чи пропозиції комісії прийме як
власний проєкт.

Конгрес Ліги для інтелек- туального об'єднання.

Ми згадували у світі час про за-
снування в Парижі окремої Ліги
(Інституту) для інтелектуального
міжнародного об'єднання. Є це
міжнародна організація, що по-
стала минулої осені за почином
признаних одиниць, визначних уме-
них і письменників, з метою зліч-
нити взаємини між умовинами пра-
цюзниками в усіх ділянках праці і
придумати засоби над розвитком
духовного життя, поодиноких інсти-
туцій, то-що. Ця організація вповні
автономна у своїй діяльності є під
моральним протекторатом Л. Націй,
де є окрема комісія, що лікується
йї справами. Позавчора ця комісія
радила в Парижі над найближчим
речинцем конгресу, призначивши
його на вересень цього року, до
Відня. Там проводитиме нарадами
конгресу відомий німецький поет
Гуго Гофмансталь. Конгрес зач-
мється тільки чисто організаційними
справами і питаннями, яку роль мо-
жуть відіграти вчені та робітники
пера при відбудові Європи.

Фашистівські диссонанси.

Димісія генерального секретаря
фашистської партії, Фаріначі, да-
ла привід до деяких проявів не-
вдоволення в пресі. Кажуть, що
вона є в зв'язку з його конфліктом
з міністром внутрішніх справ Фа-
дерцоні. Фаріначі належав до край-
нього крила партії і вів кампанію
проти кардинала Гаспарія, в той
час, коли Федерцоні був за повним
примирненням з ватиканською полі-
тикою. Наслідок Фаріначі, Азгу-
сто Тураті посол і редактор є лю-
диною дуже поміркованим поглядів
і не демагогом. (Не треба його плу-
тати з відомим провідником соці-
алістів Тураті). В останній хвилині
англійська преса передає неперві-
рнену інформацію, що внаслідок ди-
місії Фаріначі вся фашистська ди-
ректорія хоче на знак протесту ш-
ти його слідами. Не відомо ще, в
якому зв'язку з цими непорозумін-
нями є зв'язка про димісію італій-
ського амбасадора в Парижі, Азе-
цано, який покинув своє становище
по причині різниці поглядів між
ним і керуючими політичними іта-
лійськими сферами.

Абд-ель-Крім ще повоює.

Французькі труднощі в Марокку.

Згідно з погрозами з минулої
осені, Абд-ель-Крім лічє офензи-
ву з весною. Хоча його харчеві
запаси скуті, племена, що раніше
зрадили його, переходять тепер
знову на його бік, ликаючись його
помісти. Абд-ель-Крім дуже вдатно
користується статтями французької
преси, яка обзиває Азгулія, що йому
допомагають. Ці статті
підбадьорують племена, що стави-
лись з недовірою до Ріфенців.

Французи стоять тепер у Марокку
перед двома труднощами. Перша
це спадок франка, який упав на
п'яту частину своєї ранішої варто-
сти. Разом з цим зросла незвичай-
но ціна прожитку в Марокку і пла-
ти французьких урядовців. Маро-
канські племена ликаються, що ко-
ли франк стане для них загальною
обов'язуючою валютою, тоді вони
втраять багато зі свого майна.
Далі Мароканці ставляться дуже
вороже до французької мирної ко-
лоніальної політики, не признаю-
чи їй заслуг, і аказуючи на те, що
велика кількість туземного на-
селення втраить своєрідні засоби за-
робітку. Також місцеві французькі
урядовці не є вільні від закидів
щодо „чистоти рук“, а це все, ра-
зом з їх нахтуванням сухих при-
кмет ісламу, піддержує войовничого
духа Ріфенців.

Урядова мова в СРСР.

Німецький орган чеського міністра
Закордонних справ Бенеша „Пра-
гер Прессе“ прислав в числі з 28.
березня цікаву інформацію з Мо-
скви про урядову мову ділових зно-
син поміж союзними органами вла-
ди в Москві та урядами в пооди-
ноких республіках.

Президія Всесоюзного Центр. Ви-
конавчого Комітету Рад — пише
кореспондент названої газети з Мо-
скви — доручила Союзній Раді На-
родніх Комісарів виробити нові по-
станови про вживання мов у діло-
вих зносинах. Президія Виконкому
подала Раднаркомові основні пра-
вила для вирішування цієї справи
такого змісту: Союзні установи ко-
респондують з підлеглими їм у по-
одиноких автономних національних
територіях відділами та філіями ви-
ключно по російськи. Натомість усі
союзні установи і їх філії ведуть на
території національних республік
з автономними національними уста-
новами всіх республік усю перели-
ску в мові дотичних націй. Всі на-
ціональні республіки кореспонду-
ють між собою в своїх мовах.

Починуючи того розпорядження
для Союзного Раднаркому був не-
даний конфлікт у справах мови
між Союзною Радою Народнього
Господарства і Всеукраїнським Цен-
тральним Виконавчим Комітетом
Рад.

Пам'ятаймо: Радна Школа — це на-
родня фортеця, це певний захист в
добі лихоліття!

*) Пам'ятаючи статтю Достойного па-
триарха народницького руху в Галичині
о. Ю. Романчука, не можна на меті ре-
зультат боротьби, ані т. й. Менше запра-
га до неї як громадський діячки. Уважа-
ючи, що задля ехцизми націон. діячів
можна зайняти цю справу дією без-
посередньо затвердження. — Р. е. д.

Кров.

туди навіть виходив разом з ним І. О. 1925 поїхав для підготовки гетьманського доповіді до Миколи Сидоренка як виконавчий класовий, який інформувати і фактично виконавцю на місцях слідства та на полі встановлення злочинності на території польського воєводства.

На виїзді на польський кордон І. О. Сидоренко мав доповідати отримавши інформацію про діяльність Миколи Сидоренка в день 4. серпня 1925 в який він мав бути виведений з Кіровоградської в'язниці. Сидоренко виведений з в'язниці в день 4. серпня 1925 в який він мав бути виведений з Кіровоградської в'язниці. Сидоренко виведений з в'язниці в день 4. серпня 1925 в який він мав бути виведений з Кіровоградської в'язниці.

На протязі кількох днів свого ув'язнення — пишеться далі в інтерв'ю — бачився Сидоренко з свободою і життям польських громадян. Ось деякі з його подій. Поліція протримувала його в Кіровоградській в'язниці, але діяльність не обмежувалася, але діяльність не обмежувалася, але діяльність не обмежувалася. Сидоренко виведений з в'язниці в день 4. серпня 1925 в який він мав бути виведений з Кіровоградської в'язниці.

турі ситуації Сидоренко і його жінка. На зазначення на те Сидоренко побачив і побачив платню як жовтій, хоч це законом не дозволено, бо його жінка без державної платні. Але короною його діяльності є трактування арештантів. Сидоренко публічно писав до кожного арештанта треба бути, а особливо тоді, коли мався до діла з жінками. Сидоренко бачив дуже часто арештантів. Сидоренко бачив дуже часто арештантів. Сидоренко бачив дуже часто арештантів.

Проти Сидоренка і його діяльності

ГОРІВКИ І ЛІКЕРИ
БАЧЕВСЬКОГО

За що дають похвали?

З інтерв'ю комуністичної посольської фракції до міністра внутрішніх справ довідуються про такий незвичайний факт: Головна команда державної поліції видала вказівку ч. 310 і, уступ похвалу для 6. начальника в'язницької департаменту Михайла Сидоренка похвалу. Цей міністер внутрішніх справ — пишеться в

Лист з села.

(Продовження.)

Село пролетаризується, нуждує, виникає величезна фаланга безробітних, маючи де їх викинути. В умовах господарсько-політичного життя під Польщею українське село є сьогодні великою витейною беззахистного пролетаріату.

Факт роздільного дрібних селянських господарств на атоми без ніякого господарського зв'язу заставляє й заможніших (10 моргових) селян думати про незвичайний завтрашній день. Здивувало мене, що один з 10-моргових господарів наважився був їхати на заробітки до Канади. В розмові відомому його від тієї думки, дивуюся його востанові, бо він має на чім господарити. — Я — відповів канадський «добровольець» — це не старий чоловік (37-літній). Мало дітей, чим їх обділю? Я ще якийсь гадаю, а вони будуть вже бідаками. А що буде з уніками? — Давайте до школи — викидаю без надуми стереотипну інтелігентську фразу. — До школи? — дивуюся питається мій розмовець. — А хібаж наша інтелігенція не бідує? Хіба не знаєте, скільки тепер по селах «своїх панів», що сидять батькам на головах, вередують, ніякого пристановища не можуть знайти, хоч гуляють в чотири погоні. «Пані» таї годі. До плуга і ціла неадекватна, а до пера не допускають. Доводить же того, що «панські» сини і дочки тинаються по Польщі, коли нападуть де яке пристановище. І ще

нам користь в той їх навки? — Це краще було би віддати до ремесла. Я гаряче вхоплююся цієї думки і почав широко розводитися над потребою розвитку свого ремесла і його повільністю та заохочував свого розмовця віддати хоч одного сина до ремесла. Він скося глянув на мене і додав:

— Гадаєте, що то не коштує. Нині народу і всяких фіхів так намножилося, що й ремісники борються перед попливом сільського наробку. Хотять великих оплат за науку, яких мужик не годен видержати. Значи собі лише з наукою ремесла, а тут з кожним роком майстер ставить нові грошеві домагання. Тай поправді не дуже то так світло поводитися тепер і ремісникам. Як наріз бідний, то й ремісник сину коштує. Дам одну дитину до науки, то з кризисом інших. Тоді весь час працюю тільки для одного, а про побільшення господарства вже й думати не можна. Гай чи багато я тим поможу іншим своїм дітям? Хіба тільки, що замість по два морги дістануть по півтора. Чи це багато змінить їх положення? А так зворові маю руки, чую ще силу, лишень би жінку з дітьми, нехай би самі давали собі раду, а сам поїхав би в Канаду, заробив би трохи гроша та докупив би кілька моргів. Вистаху краще лишити дітям по кілька моргів і мати ту певність, що вони на своїх.

Ось такі думки сучасного селянина, ось так оцінює він сучасне господарське положення і умовини теперішнього життя.

А що ж говорять про ту величезну фалангу сільської бідноти

яка не має ні землі (хіба якісь окремі), ні заробітку, перат якого лачиний вбита в світ. І до станеться з мільйонними масами справжнього пролетаріату і підпролетаріату, який завтра теж буде пролетарем? Які завтра теж буде пролетарем? Які завтра теж буде пролетарем? Які завтра теж буде пролетарем?

Морально село стоїть ще дуже високо, але є всі дані лягати, що нужда може зловити той моральний гарт і пхнути село на ячійки, яких оцінка не буде покриватися з існуючою громадською мораллю. Вже тепер подекуди ширяться бандитизм, злодійство, розбійництво, вже тепер захитується пошанування чужої власності. Правда в околицях, про які я гадаю, такі явища належать до спорадичних випадків, але — як нотує судова хроніка — в інших околицях такі явища починають ставати не спорадичними, не небузальщиною, але нормальними подіями. Є це не лише вплив війни і міста, але також вплив невідрадних, з кожним днем гірших господарських відносин. Розуміється, свідомі елементи села не підуть на такі болотні шляхи в пошукуванні за прожитком, але темні елементи, неорганізовані скорше ці пізніше, як що їх не освідомити і не подати помічної руки, не бачитимуть перед собою іншого виходу. Коли мати на увазі, що теперішня влада, ліквідуєючи цю обмежуючу шкільництво, фактично ширить аналіфетизм з одного боку — і не дає можливості хоч би здобути заробітки з другого, то й тепер, започаткована вже в деяких околицях перелом не є виключенням.

Організований, а що найменше свідомий елемент покладає великі надії на земельну реформу. Тепер вже ця надія розвідалася. Кожний бачить, що в теперішньому часі не буде ніякої користі з тієї «реформи». Неземельну частину землі або буде заможніше селіство, або зважуючись худобі то-що, але голодні селянська маса на тому нічого не скористає. На село не звертат увагу влада, як орган, покликаний дбати за інтереси всього населення.

«Соціалістичні» міністри журяться безробітним в містах, думаючи, що безробітний селянин може відволітись в корінцях чи лободі.

(Продовження буде)